



FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 33493

Nom: Fonaments del treball social

Cicle: Grau

Crèdits ECTS: 12

Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1311 - Grau Treball Social	Facultat de Ciències Socials	1	Anual

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1311 - Grau Treball Social	Fonaments del Treball Social	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

MONTALBA OCAÑA CARMEN

RESUM

L'assignatura de "Fonaments en treball social" és la primera aproximació de les estudiantes i els estudiants a la disciplina i professió del treball social. Comparteix amb altres matèries el desenvolupament de les competències que li han estat assignades, com són ara : "Investigació, diagnòstic i avaluació en treball social", "Psicologia", "Sociologia", "Salut i treball social", "Antropologia", "Igualtat de gènere i no discriminació", "Dret" i "Economia".

L'assignatura és el substrat a partir del qual s'adquireixen les competències de les matèries de "Mètodes, models i tècniques de treball social" i d'"Habilitats socials i de comunicació en treball social".

A través d'aquesta assignatura emprendrem una exploració del món en què vivim i del paper del treball social en ell, un viatge que compartirem amb moltes altres veus, personatges i situacions, realitats a les quals ens acostarem amb els nostres coneixements i també amb el coneixement d'altres.

En aquesta experiència ens iniciarem en aquells sabers, capacitats i habilitats que necessitem per a ser bons/es professionals, conscients i compromesos/es amb aquesta professió a partir d'un pensament disciplinari. O, dit d'una altra manera, començarem a formar-nos com a treballadors/res socials i a descobrir i conèixer diferents possibilitats i maneres d'actuació professional. I ho farem mitjançant un treball cooperatiu, reflexiu i continuat al llarg del curs, en el qual:



- Comprendrem què és i què significa el treball social, com sorgeix, per què i amb quins propòsits.
- Els seus valors, criteris ètics i principis fonamentals.
- Tractarem d'identificar i integrar coneixements sobre les problemàtiques socials que afecten tantes persones, grups i comunitats, i sobre els processos, valors i institucions socials en joc.
- Inclourem altres relats i documents per a il·lustrar aspectes objectius i subjectius de la realitat que ens ajudaran a ampliar el focus de la nostra mirada i a descobrir que en la vida de les persones hi ha molt més del que solem considerar com a realitat, i a partir d'això reflexionarem sobre les nostres pròpies representacions, condicionaments i possibilitats d'acció professional.

la realitat que ens ajudaran a ampliar el focus de la nostra mirada i a descobrir que en la vida de les persones hi ha molt més del que solem considerar com a realitat, i a partir d'això reflexionarem sobre les nostres pròpies representacions, condicionaments i possibilitats d'acció professional.

rtir d'això reflexionarem sobre les nostres pròpies representacions, condicionaments i possibilitats d'acció professional.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No shan especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla destudis.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1311 - Grau Treball Social

Aplicar estratègies d'intervenció en treball social amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats per a ajudar-los en la presa decisions fonamentades sobre les seues necessitats, circumstàncies, riscos, opcions preferents i recursos.

Conèixer els mètodes i models de treball social per a intervenir amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats segons les necessitats i circumstàncies que tinguen.

Definir propostes de resolució davant situacions de risc prèvia identificació i valoració de la naturalesa d'aquest.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de la titulació, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diferents activitats realitzades.

Establir relacions professionals a fi d'identificar la forma més adequada d'intervenció.



Identificar les metodologies d'intervenció en treball social per a la interacció, acompanyament i resolució de necessitats i situacions-problema amb persones, famílies, grups i comunitats.

Identificar situacions de risc pròpies de l'exercici professional a través de la planificació, revisió i seguiment d'accions orientades a això.

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant de manera oral com escrita, adaptant-se a les característiques de la situació i de l'audiència.

Valorar les necessitats i opcions possibles per a orientar una estratègia d'intervenció des del treball social.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Evolució històrica del treball social

- Evolució històrica del treball social: evolució de les idees i pràctiques d'intervenció en la pobresa; els orígens del treball social: institucions, primeres conceptualitzacions, modalitats i figures destacades; relacions del treball social amb els drets humans i els estats de benestar.

- El treball social a Espanya; etapes: des de 1930 fins l'actualitat; el procés de formalització dels estudis de treball social.

2. El treball social en l'actualitat.

- El treball social com a disciplina en el marc de les ciències socials: principals orientacions teòriques en el treball social; definicions del treball social; fins i objectius del treball social.

- El subjecte professional: perfil i competències del treballador/a social; identitat professional.

- L'espai professional: àmbits d'exercici del treballador social; relacions del/a treballador/a social amb professionals d'altres disciplines en l'espai ocupacional.

3. Subjecte i objecte en el treball social

- Objecte del treball social: les necessitats humanes: concepcions teòriques, teories i classificacions; els problemes socials: conceptes, característiques i anàlisi; els problemes socials actuals: tendències i demandes socials.

- Subjecte del treball social: el treballador/a social i la seua relació amb persones, grups i comunitats; la capacitat d'agència de les persones, els grups i les comunitats.



4. Ètica i deontologia professional del treball social

-Conceptes bàsics: perspectives ètiques bàsiques i treball social; valors i principis ètics en el treball social: origen i evolució.

- Ètica i situacions de treball: codis d'ètica professional d'aplicació en l'actualitat; problemes i dilemes ètics en l'exercici professional.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	120,00
Total hores	120,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	12,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	33,00
Estudi i treball autònom	30,00
Preparació de classes	75,00
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00
Resolució de casos pràctics	10,00
Total hores	180,00

METODOLOGIA DOCENT

- Lliçó magistral participativa: presentació a càrrec del/a professor/a dels continguts de cada unitat temàtica, en què es fan ressaltar els conceptes i processos principals. La presentació es basarà en recursos diversificats: esquemes, power point, vídeos, documentals...

-Debats i discussions a l'aula.

-Activitats de tipus expositiu: exposicions teòriques, presentació de treballs.



-Activitats pràctiques: resolució de casos, resolució d'exercicis, role-playing...

-Treball col·laboratiu / treball en equip dels/es estudiants: reflexió crítica d'audiovisuals: pel·lícules o documentals.

-Tutorització individual, grupal i/o virtual: en horari establert per cada professor/a.
establert per cada professor/a.

AVALUACIÓ

1.- Prova escrita de resposta oberta per a comprovar la capacitat d'expressió escrita, l'organització d'idees, la capacitat d'aplicació, l'anàlisi i la creativitat. Treballs individuals i/o examen, seleccionats per a cada unitat temàtica: ponderació mínima i ponderació màxima entre 0,0 i 50,0.

2.- Avaluació de projectes o treballs acadèmics: poden ser treballs breus o amplis i complexos propis dels últims cursos que fomenten el desenvolupament de capacitats de recerca i selecció d'informació, organització i pensament crític: ponderació mínima i ponderació màxima entre 0,0 i 40,0. No recuperable.

3. Avaluació de supòsits pràctics en què els/les estudiants mostren l'adquisició de competències en relació amb la resolució de problemes, treball col·laboratiu i capacitat d'anàlisi: ponderació mínima i ponderació màxima entre 0,0 i 10,0. No recuperable.

Es procedirà a la suma de les tres parts quant s'haja aconseguit, com a mínim, el 50% en la prova escrita.

Us recordem que:

El plagi és "l'acció de deshonestat al moment de copiar en el substancial obres alienes presentant-les com a pròpies" (Reducindo et al., 2017, p. 300). I, el ciberplagi "ocorre quan es presenta un treball com a fruit del treball personal quan realment és informació copiada parcial, mitjana o totalment d'un autor sense cap mena de crèdits o bibliografia. Normalment succeeix amb textos [...] en línia" (Sarrià i De Francisco, 2018, p. 4).

No incórrer en pràctiques com les referides implica fer un ús responsable i ètic de la informació que s'utilitza en els treballs acadèmics. Les Normes APA-7a Edició són l'instrument imprescindible per a aconseguir l'honestat acadèmica tal com us indicarem en els treballs d'avaluació contínua que presenteu al llarg del quadrimestre.

Dit l'anterior, a partir del segon quadrimestre de primer curs, en totes les assignatures es prestarà especial



atenció, en l'avaluació contínua de treballs, al compliment de les pràctiques d'honestedat acadèmica i respecte per la propietat intel·lectual de tercers, mitjançant l'ús de la citació i presentació de treballs acadèmics, seguint normes APA-7a edició.

Així mateix, és obligatori declarar l'ús de qualsevol eina de IA generativa, indicant l'eina utilitzada i el realitzat. El seu ús ha de ser limitat i no estarà permès per a proves d'avaluació llevat que es permeta expressament. Cada estudiant, com a autor/a, és responsable del contingut que presenta i haurà de justificar el seu ús i les decisions adoptades. El professorat podrà comprovar l'ús de IA generativa i en cas que es detecte el seu ús sense declarar, el treball podrà ser rebutjat o qualificat amb 0 punts.

BIBLIOGRAFIA

- Addams, J. (2014). Veinte años de Hull House/Jane Addams: estudio introductorio y comentarios de Remedios Maurandi Guirado. Universidad de Murcia. Servicio de Publicaciones.
- Aguilar, M^a J. (2013). Trabajo Social. Concepto y metodología. Paranimfo-Consejo General del Trabajo Social.
- Ander Egg, E. (1996). Historia del Trabajo Social. Humanitas.
- Banks, S. (1997). Ética y valores en el Trabajo Social. Paidós, Col. Trabajo Social.
- Barbero, J.M. (2002). El Trabajo Social en España. Mira editores.
- Consell General Diplomats en Treball Social (1999). Código Deontológico de la Profesión de Diplomado en Trabajo Social.
- De Rivas, M.J. (2002): Manual de Treball Social, Universitat de València, València.
- Doyal, L. y Gough, I (1994). Teoría de las necesidades humanas. Icaria-FUHEM.
- Fernández García, T (2009): Fundamentos de Trabajo Social. Alianza Editorial.
- Fernández, T. y De Lorenzo, R. (edits.) (2014). Trabajo Social. Una historia global. McGraw-Hill.
- Gregori, T, Martínez, L, Montalba, C y Vázquez, A.I. (2021) Construir el Trabajo Social. Evolución y desarrollo de una disciplina. Tirant lo Blanch.
- Gutiérrez, A (ed). (2017). Sobre los orígenes, transformaciones y actualidad del Trabajo Social. UNED.
- Hernández, L y Curbelo, A (2017). Otro Trabajo Social es posible. Construyendo ciudadanía. CIMAS: Observatorio Internacional de Ciudadanía y Medio Ambiente Sostenible. Url: <https://www.cpalsocial.org/documentos/627.pdf>
- Howe, D. (1999). Dando sentido a la práctica. Una introducción a la teoría del trabajo social. Editorial Maristá. 33493 Fundamentos del Trabajo Social 6 / 6
- Idareta, F. (2020). Concepción Arenal. Reformadora Moral y Social desde la compasión. Consejo 33493 Fundamentos del Trabajo Social 5 / 6 Guía Docente 33493 Fundamentos del Trabajo Social General de Trabajo Social y Ediciones Paranimfo.
- Melano, M.C. (2001). Un Trabajo Social para los nuevos tiempos. La construcción de la ciudadanía. Lumen-Humanitas.
- Raya, E., Caparrós, N., Lorente, B. (coord.) (2017). Ciencia y esencia en la práctica del Trabajo Social. Tirant Humanidades.
- Richmond, M.E. (1995). El Caso Social Individual. El Diagnóstico Social. TALASA.ED
- Román Maestre, B. (2016). Ética de los servicios sociales. Editorial Herder.
- Rondón, L.M. y Taboada, M^a L. (coord.) (2013). Voces para la ética del Trabajo Social en tiempos trémulos. Consejo General del Trabajo Social-Paranimfo.
- Sánchez, A. (1999). Ética de la intervención social. Paidós. Col. Trabajo Social 7.
- Soydan, H. (2003). La historia de las ideas en el Trabajo Social. Consejo General de Colegios



Oficials de T.S i A.S - Tirant Lo Blanch.